

Seaskako gurasoen zama

Hileroko kuotak ordaintzeaz gainera, tokian tokiko festetan nahiz bestela antolatutako ekimenetan lan egin behar izaten dute Seaskako ikastoletako gurasoek. Jakina, baita Herri Urratsen ere, maiatzaren 8an. Gogoaren arabera hautua baino gehiago, estrukturaliki kontuan hartua den betekizuna da haientzat; ezinbestekoa, urteko aurrekontuak osatzeko.

GARBINE UBEDA GOIKOETXEA

EZ DA OSO OHIKOA, nire lagun nahiz lankide arteko berriketetan bederen, euskal eskoletako gurasoen lanaz hitz egitea. Zer esanik ez, solasaldian parte hartzen dutenen artean guraso ez denik ere baldin bada. Baina hala egokitu izan zaidan aldietan, eta Seaskako ikastolen errealitateaz, funtzionamenduaz, irakasleez gaindiko jardun moldeaz dakidan apurra azaltzeko aukera izan dudanean, harrituta begiratu izan didate solaskide askok, unibertso paralelo bat deskubritu izan banie bezala, azpi-munduko istorioak kontatzen

ariko banintz bezala. Jakina, Hegoaldeko solaskideak erretratatzeko ari naiz. Kilometroak, Nafarroa Oinez edo dena delako urteroko festa alde batera utzita, ikastolen alde lan egin beharra zer den ahantzitakoak, edo sekula ezagutu gabekoak, herri txikietako eskola koskorrak ere urruti dituztenak.

Neroni ere, unibertsitatera heldu bitarteko prozesu osoa ikastolan eginga banaiz ere, nekez imajinatzen nuen Hendaiaiko ikastolara helduko nintzenezan aparteko zamarik hartu beharko nuenik; hileroko kuota ordaintzeaz

gainera, lan batzorde batean parte hartu beharko nuenik, Seaskako egutegiak edota txartelak saldu beharko nituenik—eta dagokidan kopurua saldu ezean dirua nire patrikatik jarri beharko nuenik—; edota Herri Urratsen derrigorrez eta urtero lan egin beharko nuenik, bizpahiru adibide jartzearen. Horren ordez, Seaskako ikastolei aitortu izan dizkiegun baloreak begitantzen zitzaizkidan ezereen gaitetik, egun, Frantziako Hezkunde Nazionalak, bere austeritate plana dela eta, kinka larrian jarri nahi dituen horiexek berak, justuki: ikasle-talde txikiak, haur bakoitzari aparteko segimendua, herrian txertatzea, motibazio handiko irakaslegoa...

Hendaiaiko Gure Ikastolako gurasoak iazko Sagarno Egunean lanean.

HENDAIA.COM

Funtzionamendua eta lan partiketa

Ipar Euskal Herriko ikastolak elkarte pribatuak dira izatez, eta gastronomi, kirol edo kultur elkarteetan gertatzen den bezalatsu, kideen esku dago beraien funtzionamendua eta kudeaketa. Bestela esanda, irakasleen soldatak alde batera uzten baditugu –Seaskak eta Frantziako Hezkunde Nazionalak 1993an izenpetutako hitzarmenari esker, estatuak hartzen ditu bere gain–, gainerako guztiaz zentroko haurren gurasoek arduratu behar izaten dute. Esan nahi baita, laguntzaileak kontratatzeaz, materiala eta altzariak eros-

Gure Ikastolaren 40. urteurrenaren karira, apirilaren 3an eta 4an Hendaian antolatutako festa. Ekainaren 4an Donibane-Ziburuko ikastolak beste horrenbeste beteko ditu.

Pyrénées Atlantique
HOTELA
64310 SENPERE

Tel. 0559540222 - Fax 0559544254 - hotel-pyrenees@wanadoo.fr
www.hotel-pa.com

Manex
KANPALEKUA

Senpereko aintziratik bi kilometretan eta mendiez inguratutik, MANEX kanpalekua: bakantzetako eta deskantsuko parabisu bat, 30 lekuek presentatzen dute bista bat ezin ederragoa. Ongi etorri!

64310 SENPERE
Tel. 05 59 54 13 42
camping.manex@wanadoo.fr
www.campingmanex.com

Biltzeko, lehenik erein

Gurasoen zama ekonomikoa arintzeko asmatu ziren, aspaldi, ikastoletako festa batzordeak. Haien diru ekarpena txikitu beharra zegoen eta festetan parte hartuz, txosnetan lan eginez nahiz ogitarte-koak eskainiz, lana sos-kopuru handi baten ordezko bilakatu zen pitaka. Mixel Etxeberri Donibaneko guraso eta Seaskako lehendakari ohiak argitzen digunez, "bazen bigarren helburu bat ere, noski: lehengo festa zaharrak berpiztea,

esate baterako Inauteria, eta bide-nabar, ikastolen jarduna eta ahale-gina kalean erakustea, presentzia ziurtatzea".

Donibane-Lohizunen, nagusiki Atun Festa sortu zelarik, arras ongi funtzionatzen zuela erakutsi zuen ikastolako festa batzordeak. "Taldea aski antolatua ginen", diosku Etxeberri, "harrotasunik gabe diot, ekipatuak ginen, kalitatea eskaintzen genuen eta fama ona hartu genuen". Herriko Etxeak ere diru-zama bat ematen zien kulturaren ize-nean.

Festetako ohiko lanez gain, *catering* moduko zerbitzuak antolatzen ere hasi ziren, alegia beste elkar-teentzat otorduak eskaintzen. Seaskak 1993an Frantses Hezkundearekin hitzarmena sinatu zue-nean, eta udalak ematen

ziren subentzio hori ez galtzeko —eskolek ez dute horretarako esku-biderik—, orduko festa batzordeko kideek Erein Ta Bil elkartea sortu zuten.

Apartekoa bada ere, Donibane-Ziburuko ikastolari atxikitako elkar-tea da, beraz, Erein Ta Bil. Adibidea jartzearen, Seaska eta Herri Urrats diren bezalatsu, elkarri begira eta elkarrekin aritzekoak. Erein Ta Bilek hainbat festaren antolatzea hartzen du bere gain, baina aldiko, lagundu beharko duten gurasoen zerrendak galdetzen ditu. Biltzen den diru-zama haurren ateraldiak eta antze-ko gastuak ordaintzeko izaten dira.

Ikastolan gertatzen den bezala, Erein Ta Bil elkartera batzen den jendea Donibane-Ziburuko gurasoa izan ohi da. Haurrak kolegiara pasa-tzen direlarik, guraso horiek galdu egiten dira eta datozen berriak for-matu behar izaten dira.

DONIBANEZIBURUKOIKAS.FREE.FR

Ikastolaren izenean antolatzen diren festen xedea ez da beti dirua biltzea izaten. Zenbaitetan ikastolaren jarduna kalera ateratzeari eta presentzia ziurtatzeari ematen zaio garrantzia, edota euskal kultura eta ohiturak erakusteari.

teaz, argindarra eta ura moduko gastuez, zen-troa garbitzeaz, konponketez, irtenaldietara-ko sosak biltzeaz, behar izanez gero ikastola berria eraikitzeaz...

Babarrunak eltzetik ateratzea ez da, ordea, beti erraz. Familien hileroko kuotak gehi herriko etxetik nahiz bestela hel daitezkeen diru-laguntzak aski ez eta lan ugari egin behar izaten da urteko aurrekontua osatzeko. Hain da horrela, ezen estrukturala ere badela aspal-

didanik: haurrak matrikulatzearekin batera, ikastolak dituen batzorde eta lan-taldeetatik gustukoena hautatu eta bertan jardutea eska-tzen zaie gurasoei. Euskaraz Bizi taldean —gure hizkuntza geletatik kanpo ere sustatzea du helburu— edota Festa Batzordean, kasura. Hori gutxi ez eta gainera, herriko jaietan nahiz dirua biltzeko antolatuko diren ekital-dietan, euren parte-hartzea programatuko da. Zentroak kudeatzen dituen zenbakien arabe-ra edo tokian tokiko administrazioak erakus-ten duen jarreraren arabera, lan gehiago edo gutxiago egingo dute kideek:

"Guk sekulako xantza dugu", nabarmen-tzen du Corinne Aprendisteguy Hendaiaiko Gure Ikastolako diruzainak. "Udalak maite du euskara eta ahalegin handiak egiteko ditu ikas-tolaren alde". Hala da. Haur bakoitzeko dago-kion diru-laguntza emateaz gainera, egoitza uzten dio debalde, eta egunero bere soldatape-ko langileak igortzen ditu garbiketa egitera, gainerako ikastoletan gertatzen dena, zama hau ere gurasoek hartu beharra, ekiditeko. Ipar Euskal Herriko ikastolarik handiena da halere, eta gastuak ere ez ditu nolanahikoak. Besteak beste, hamaika laguntzaile ditu kontratatuta.

Herriko Udalak eta Biriaturko emandako kopuruak onak izan arren, batez beste 30.000 euro inguru bildu behar izaten dira urteko aurrekontuak behar bezala biribiltzeko. Hen-

daiako Gure Ikastolak hamar bat festa ditu programatuta. Batzuk bere inizatibaz eta ekimenez antolatzen ditu ikastolak. Adibidez, ganbara-husteak –traste erabilien azoka modukoa – edo Maiatz Lili deiturikoa –maiatzaren lehenean herriko toki esanguratsuenetan postutxoak jartzen dira lore-sortak saltzeko–. Gainerako ekimenek herrian txertatuta dauden festekin dute zerikusia: Sagarno Eguna, Bixintxoko Danborrada, Ihauteria, Txipiroi Festa... Kasuotan txosnak izaten dira diru-iturria.

Gurasoen lanari dagokionez, hamar festa horiek gelatan banatzen dira eta familiek gutxienez egokitutako bietan esku hartu behar izaten dute.

Beste horrenbeste gertatzen da Donibane-Ziburuko ikastolan, Mikel Ibarguren bertako gurasoak azaldu digunaren arabera. Haur kopuruari dagokionez Hendaia baina txikiagoa izanagatik ere, diru-zama bertsua osatu behar izaten da 10-12 festen bueltan egindako lanetik eta mantalak eta antzeko materiala saltzetik: 30.000 euro inguru. Bada bestelako eragozpenik ere, “ikasturtea amaitzearekin batera garbiketa orokorra egin behar izaten da ikastolan, eta irakasleen materiala eta gainerakoak bertatik atera, egoitza uda osorako Sagardian elkarteari uzten baitio Herriko Etxeak”. Kezka edozein delarik ere, gurasoa lanari lotzea izaten da bidea. “Ondean dugun antenak emititzen dituen uhinen eragina neurtu nahi izan genuenean, adibidez, –azaltzen digu Ibargurenek– lepokoak eta antzeko pitxiak egiten aritu ginen, bereziki amak, salmentatik ateratako diruz, aditu-talde baten azterketa ordaintzeko”.

Baina lanak beti du ordaina, eta kasu honetan ederra: inplikatzaren diren gurasoak hurbilago sentitzen dira, proiektuaren parte, ikastolaren eraikitzaile, euskararen normalkuntzarako borrokan aktibo. Eta Ibargurenek dioen bezala, “etsenplu hobea ematen zaie hurrei”. ■

Atxaspi Hotela

Bittiria 24
Lesaka (Nafarroa)
T 948 637 536

hotela@atxaspi.com
www.atxaspi.com